UPPSALA UNIVERSITET

SLU

Informationshäfte för delkursen Block 2: Historiska perspektiv på miljö, utveckling och globalisering, 7.0hp - en del av kursen Hållbar utveckling A.

Delkursen samläses med kursen Global miljöhistoria.

UPPSALA UNIVERSITET

SLU

Överblick

Kursen Global Miljöhistoria ges på CEMUS för elfte gången under hösten 2013. I år samläses kursen med Hållbar utveckling A. Miljöhistoria är ett tvärvetenskapligt ämne och vi kommer under kursens gång att belysa de ömsesidiga relationerna mellan människa och natur från olika vinklar, olika platser och i olika tider. Med utgångspunkt i samspelet mellan människa och natur ger kursen en kritiskt historisk bakgrund både till globala miljöförändringar och dagens miljö- och utvecklingsdiskussion. Genom att växla mellan ett generellt perspektiv och specifika nedslag i historien vill vi ge både en överblick och djupare förståelse. Med hjälp av föreläsare från skilda discipliner, olika former av seminarier, en exkursion, etc. kommer vi att gå igenom allt från tidiga civilisationers och kulturers miljöproblematik till nutida miljöfrågor.

Kursens tema x 2

Kursen har två större genomgående teman. Det första är att visa på hur världens historia hänger samman, att se samband och konsekvenser. Vi kommer att tala om framväxten av globala miljöproblem, ekologisk expansion och klimatförändringar. I litteratur, föreläsningar, reflektioner och seminarier kommer vi att se närmare på varför vissa samhällen har klarat sig, medan andra har gått under. Vi kommer att samtala kring hur människors förhållningssätt till sin omgivning har förändrats på skilda platser och under olika tider och vilka konsekvenser detta har haft för människors agerande. Vi kommer också att se närmare på vår egen roll i miljöhistorien.

Det andra genomgående temat i kursen är att problematisera historieskrivandet och själva historien genom att granska historiska maktstrukturer samt ifrågasätta vilka som skrivit historien, ur vilka perspektiv och för vem? Själva kursens struktur speglar det kritiska förhållningssättet till historia, som karakteriserar denna kurs. Kursen kommer inte att följa ett traditionellt, lineärt och kronologiskt historieberättande, utan vi kommer att fördjupa oss i olika ämnesområden och undersöka kopplingar och konsekvenser däremellan. Med andra ord handlar det om ett miljö-, makt- och genusperspektiv på historien.

Bra lärare = bra student?

Studenterna på Global Miljöhistoria och Hållbar utveckling A kommer från olika discipliner, med olika studie- och yrkesbakgrund. En viktig del av kursen är att genom interaktiva seminarier ge deltagarna möjlighet att lära sig av varandra, detta gäller naturligtvis även för kursens ansvariga koordinatorer.

Vad kommer du att ha möjlighet att lära dig?

Kursens mål är att studenten ska få en översikt över den globala miljöhistorien, lära sig förstå miljöhistoriska processer, historiska maktstrukturer samt reflektera historiskt och kunna sätta det förflutna i relation till samtiden. Ett annat mål är att stimulera kritiskt tänkande och engagemang bland studenterna, genom både kursens innehåll och struktur.

Karin Östman Modig & Sofia Ekbom

Kursledning

Vad består kursen av?

Som alla kurser vid CEMUS bygger Global Miljöhistoria i huvudsak på undervisning av olika gästföreläsare som bjudits in för sina särskilda kunskaper inom ett område. De flesta föreläsningarna är fristående från kurslitteraturen och det övriga kursmaterialet, men kopplade till det. Tanken är att föreläsningarna, litteraturen och det övriga materialet tillsammans med seminarierna, reflektionerna och slutarbetet ska möjliggöra för nya och spännande infallsvinklar och synteser.

Den schemalagda undervisningen börjar vecka 36 och slutar vecka 43. Kursen ges på blandad tid, dvs. föreläsningar både på dagtid och på kvällstid, dock främst på tisdagar och torsdagar

Examinerande moment för kursen
Betygssättningen för studenter från Hållbar utveckling A är U-345 (godkänt till mycket väl godkänt).
För att uppnå godkänt måste du uppfylla följande tre krav:

> **Seminarier (3 st.)** Obligatorisk närvaro. För att få godkänt på kursen måste varje student också delta aktivt i de tre seminarierna; ”Personlig Miljöhistoria” 12/9 samt ”Litteraturseminarium - A new green history of the world” 2/10 och ”Litteraturseminarium – Vem skriver historien och hur skrivs den?” 17/10. Inför varje seminarium ingår det att skriva och lämna in en seminarieförberedande uppgift. Inför de två litteraturseminarierna ingår det dessutom att ha förberett sig genom att läsa in sig på kursens litteratur. Om man inte har möjlighet att delta under ett seminarium kommer det finnas möjlighet att komplettera med en (mer krävande) skriftlig uppgift.
>
> **Huvudexaminerande uppgift: slutarbete.** Under kursens gång ska varje student genomföra ett examinationsarbete i form av ett skriftligt slutarbete. Utgångspunkten, huvudfokus ligger på att relatera en miljöhistorisk händelse eller process till en samtida utmaning inom hållbarhetsområdet. I uppgiften ingår också en kort muntlig presentation samt att du under kursavslutningen får möjlighet att träna på att ge feedback till dina kurskamrater och själv få feedback.

Obligatorisk exkursion: Asptrappan i Fyrisån, en fråga om existentiell hållbarhet? Lokala perspektiv på urbanhistoria i Uppsala.
Lördagen den **21 september**
Centrala Uppsala (mötesplats meddelas under kursens gång)

Denna septemberlördag kommer Ulrika Persson-Fischier, att leda oss på en exkursion till Asptrappan i centrala Uppsala. Efter att vi besökt Asptrappan kommer Ulrika leda en workshop i en av lokalerna på Gustavianum, mitt i centrala Uppsala. Under exkursionen kommer vi få veta mer om Uppsalas urbana historia, hur Fyrisån har förändrats genom historien, varför och vilka konsekvenser detta gett. Vi kommer

fokusera på Asptrappan i Fyrisån och utifrån detta bland annat diskutera bland annat hur synen på Fyrisån och synen på aspen förändrats fram till idag.

Kurslitteratur

Under kursen läses följande litteratur:

Kursböcker:

- Radkau, Joachim, 2008: *Nature and Power: A Global History of the Environment*, 430 sidor.
- Ponting, Clive, 2007: *A New Green History of the World,* 452 sidor. (Observera att denna publikation **inte** är utbytbar mot orginalboken *A Green History of the World* från 1993.)

Övrig litteratur:

Kurskompendium

Kurskompendiet kan köpas av kurledningen efter kursstart och kostnaden för kompendiet kommer också att täcka ytterligare artiklar och övrigt tryckt material som delas ut under kursens gång.

Referensexemplar av böckerna och kompendiet finns även tillgängliga att läsa på plats i Cemus bibliotek. Läsanvisningar får ni i samband med kursstart.

Praktisk Information

Kursens hemsida

Hemsida med kursinformation finns på http://cemusstudent.se/gmh Här hittar man det ständigt uppdaterade **schemat med eventuella schemaändringar**, länkar, examinationsuppgifter och övrig information.

Medverkande

Kursledning

CEMUS var från början ett studentinitiativ och fortfarande drivs CEMUS kurser av studenter. De kursansvariga koordinatorerna skapar och väljer i samråd med en arbetsgrupp ut kursinnehåll, litteratur och examinationsformer. De tar också hand om administrativa uppgifter som har med kursen att göra. Att CEMUS är studentdrivet sätter sin prägel på kurserna då vi som kurskoordinatorer utgår ifrån våra egna erfarenheter av att vara studenter i vårt arbete. En arbetsgrupp bestående av akademiker och experter från skilda discipliner hjälper kurskoordinatorerna i arbetet och godkänner litteratur och examinationsformer. Varje kurs har också en disputerad examinator som ansvarar för rättning och betyg. 2013 års kursamanuenser för Global Miljöhistoria är:

Sofia Ekbom har kandidatexamen i kulturantropologi vid Uppsala universitet men har även studerat miljövetenskap vid universitetet i Buenos Aires, Argentina. I Argentina har hon också arbetat med stadsodling, utbildning och kreativ rekreation för låginkomsttagare i Buenos Aires utkant. Hon har läst ett flertal kurser på Cemus och läste kursen Global miljöhistoria år 2009. I år jobbar Sofia med kurserna Global miljöhistoria och Hållbar utveckling A på Cemus. Sofia jobbar i år för första gången med kursen Global Miljöhistoria.
sofia.ekbom@csduppsala.uu.se

Karin Östman Modig har främst studerat inom konstvetenskap och etnologi men även flera kurser i till exempel idéhistoria, textilvetenskap och hållbar utveckling. Var själv student på CEMUS under hösten 2006 och läste då bland annat kursen Global miljöhistoria. Nu jobbar hon som kursassistent på CEMUS och är inne på sitt fjärde år med kursen Global miljöhistoria. Utöver detta jobbar hon också med kurserna Hållbar utveckling A och Människan och naturen (går under höstterminen) samt Människan och naturen på distans (går under vårterminen). Karin har också sedan tre år tillbaka jobbat med den öppna föreläsningsserien Framtidsakademin.
karin.ostman@csduppsala.uu.se

Ni är mycket välkomna att ta kontakt med oss. Kursledningen nås enklast genom att maila till gmh@csduppsala.uu.se.

Arbetsgrupp för Global Miljöhistoria

Arbetsgruppens uppgift är att säkerställa den vetenskapliga kvaliteten på kursen samt att examinera studenterna. Flera av medlemmarna deltar också i undervisningen genom att föreläsa på kursen. Nedan följer en presentation av samtliga arbetsgruppsmedlemmar.

Anneli Ekblom är kursens huvudexaminator. Hon är arkeolog och har skrivit en avhandling om människans samspel med klimat och miljö. Hon använder ett historiskt perspektiv för att skapa djupare insikt i dagens miljövård, där det historiska perspektivet bidrar med en förståelse av människans samspel med omgivning och miljö och hur det förändrats genom tiderna.

Håkan Tunón är i grunden kemist med inriktning på naturproduktskemi och läkemedelsutveckling, men har under de senaste tjugo åren arbetat med frågor rörande nutida och historiskt nyttjande av biologisk mångfald, bl.a. utifrån ett miljö- och hållbarhetsperspektiv. Han har varit redaktör för bl.a. böckerna "Människan och naturen" (2001), "Människan och floran" (2005), "Människan och faunan" (2007) och "Ju förr desto bättre: Kulturarvet som resurs för en hållbar framtid" (2009). Utgångspunkten har varit att reflektera över framtida nyttan av lokal och traditionell kunskap. Han är också programansvarig för Naptek – Nationellt program för lokal och traditionell kunskap.

Ulrika Person-Fischier är doktorand och lärare vid institutionen för kulturantropologi och etnologi på Uppsala universitet. Ulrika sitter med i arbetsgruppen för första året i år men har sedan tidigare föreläst på kursen. I år både föreläser hon samt leder hon en exkursion på kursen!

UPPSALA UNIVERSITET

SLU

Daniel Mossberg arbetar som studierektor vid CEMUS - CSD UPPSALA. Han har arbetat på CEMUS sedan 2004 och har en bakgrund inom kulturantropologi, praktisk filosofi och hållbar utveckling.
daniel.mossberg@csduppsala.uu.se

Isak Stoddard arbetar som utbildningssamordnare på CEMUS. Han är utbildad till Civilingenjör i Teknisk Fysik med inriktning mot systemteknik och energisystem. Examensarbetet utfördes på Java i Indonesien och gick ut på att utveckla småskaliga biogassystem i samarbete med två lokala organisationer och lokalbefolkningen.
isak.stoddard@csduppsala.uu.se

Sara Andersson har jobbat på CEMUS sedan 2006 och har haft hand om kursen *Den globala ekonomin* under två år och *Hållbar utveckling A* under tre år. Nu jobbar Sara som forumansvarig, samt som pedagogisk utvecklare här vid CEMUS. Sara är nationalekonom och statsvetare med särskilt intresse för globala utvecklings- och resursfrågor.

Jakob Grandin arbetar med pedagogisk ledning och utveckling på CEMUS. Han har arbetat på CEMUS sedan 2006, bland annat med kurserna *Hållbar utveckling A, Den globala ekonomin och A Sustainable Baltic Region*. Han har också arbetat med hållbar utveckling i Östersjöregionen genom universitetsnätverket Baltic University Programme.

Sara Klingstedt har varit amanuens för Global Miljöhistoria vid CEMUS under 2012. Sara studerar nu till psykolog på Åbo Akademi och har sedan innan en kandidatexamen i utvecklingsstudier. Hon har utöver detta även läst b.la. praktisk filosofi samt ett långt biämne i ekonomisk och social historia.

Alexis Engström läste kursen under 2012. Alexis sitter med i årets arbetsgrupp som studentrepresentant och kan belysa kursplaneringsarbetet med värdefulla studentperspektiv utifrån förra årets kursomgång.